

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ЄВРОПІ

Міграція – важливий чинник сучасного життя, що впливає на політичну, економічну та соціальну сфери країн усього світу. Поняття «міжнародна міграція населення» передбачає зовнішнє, міждержавне переміщення населення, рух населення крізь державні кордони. Усі переміщення населення щодо кожної території складається з імміграційних та еміграційних потоків.

Еміграція (від лат. *emigrare* – виселятися) – виїзд мешканця своєї країни (регіону) в другу країну (регіон) на постійне проживання або частково тривалий термін. Імміграція (від латів. *immigrare* – вселятися) – в'їзд у країну (регіон) на постійне чи тимчасове, але довготривале мешкання громадян інших країн (регіонів) [1, с. 220].

Проблема міграції протягом тривалого часу була однією з найважливіших для Європейського Союзу (ЄС). З 2015 року нелегальна міграція в європейських країнах є дуже великою проблемою, що викликала глибокі розбіжності між європейськими лідерами і окреслила рамки, в яких вони готові співпрацювати.

Міграційна криза, пік якої припав на середину 2015 року, стала несподіванкою для Європейського Союзу. У лютому-березні 2016 року Європейська рада, до складу якої входять глави держав і урядів країн-членів ЄС, ухвалила цілий комплекс заходів для подолання кризи [2].

Міграційна криза 2015 року не є новим явищем для ЄС. Подібні піки імміграції мали місце, але в менших масштабах: у 1949 р. велика кількість іммігрантів з Індонезії стали проживати в Нідерландах (150 000 осіб); у 1973-74 рр., після деколонізації португальської колонії в Африці, понад 400 000 осіб в'їхало до Європи. У 2011-12 рр. збільшилася кількість іммігрантів з Південно-Африканської Республіки [3].

Пандемія COVID-19 також суттєво вплинула на міграційні рухи в 2020 році, як легальні, так і нелегальні, а також створила кілька нових проблем для управління міграцією. Водночас пандемія ще раз підкреслила, що іноземні працівники відіграють ключову роль в економіці ЄС і, що законні шляхи міграції є важливими [5].

Також існує окрема категорія людей що покидають країну, наприклад, «біженці». Ці люди знаходяться в небезпеці у своїй власній країні і змушені шукати притулку в іншій. Біженцям заборонено працювати під час випробувального періоду та коли вони отримують допомогу від держави, що надала їм притулок [3].

Російсько-українська війна 2022 року започаткувала найшвидшу та найбільшу міграцію в Європі за останні десятиліття. Щонайменше 660 тисяч

людей, переважно жінок та дітей, втекли з України за п'ять днів після вторгнення Росії – найінтенсивнішої хвилі європейської міграції з 1990-х років. Війна в Україні призвела до руйнування цивільної інфраструктури, жертв серед мирного населення та змушує людей залишати свої домівки в пошуках безпеки, захисту та допомоги.

Менш ніж за тиждень кількість українців в десять разів перевищила тижневий рекорд людей, які в'їжджали до Європи під час міграційної кризи 2015 року, і майже вдвічі перевищує кількість біженців зафіксовану Організацією Об'єднаних Націй за перші 11 днів Косовської війни 1999 року. За даними ООН в березні 2022 року понад 1,7 мільйона мирних жителів покинули Україну в результаті російського вторгнення, а біженці щодня перетинають західний кордон України та шукають притулку в Польщі, Румунії, Словаччині, Угорщині, Молдові та інших країнах Європи та світу[4].

Отже, масова міграція в ЄС чинить суперечливий вплив на розвиток інтеграційних процесів у регіоні. З одного боку, вона сприяла розширенню ринку праці, його поповненню як некваліфікованою робочою силою, в якій розвинуті країни регіону зазнавали дефіциту, так і фахівцями високої кваліфікації, підвищуючи тим самим якість людського капіталу в ЄС.

З іншого боку, масова міграція спочатку несла у собі конфліктність суспільству, у якому спільно проживали переселенці і корінні жителі, оскільки були свої цінності, образ і спосіб життя, норми поведінки. Це ускладнювало спільне проживання та не сприяло адаптації та інтеграції мігрантів. Іміграційна політика великих європейських країн і нових держав-членів ЄС повинна враховувати всі можливі соціально-політичні, національні, культури, релігії та національних цінностей, оскільки їх ігнорування призведе до загострення міжнародних та міждержавних конфліктів [5].

Перелік використаних джерел:

1. Даванков А. Ю. Голиковские чтения: Сборник научных трудов № 10. Челябинск: ЧелГУ, 2016. С. 220
2. Abdullayev Nazim. Impact of migration crisis on modern political processes in EU 2018 URL: <https://sgpjournals.mgimo.ru/2018/2018-3/impact-of-migration-crisis>
3. Полномочия и функции Европейского союза в управлении миграционным кризисом. URL: https://knowledge.allbest.ru/international/3c0a65635a2bc79b4d53b88521316d26_0.html
4. Скільки людей втекло з України й куди вони їдуть. 7 березня 2022 URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-60649603>
5. European commission: Communication from the commission to the European parliament, the council, the European economic and social committee and the committee of the regions on the Report on Migration and Asylum Brussels. 29.9.2021.